

УДК 336.13 + 658.1

ПРІОРИТЕТИ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ

Костирко Л.А.

PRIORITIES OF FINANCIAL MECHANISM OF STEADY DEVELOPMENT OF INDUSTRY

Kostyrko L.A.

На основі аналізу тенденцій розвитку підприємств реального сектора економіки України визначено проблеми та напрями формування фінансового механізму. Обґрунтовано концептуальні положення механізму фінансової стратегії стійкого розвитку промисловості. Запропоновано вибір стратегічних альтернатив фінансової стратегії господарюючого суб'єкту з урахуванням його потенціалу фінансової стійкості. Доведено необхідність збалансованості економічних інтересів різних груп учасників ринкових відносин для забезпечення фінансової стійкості.

Ключові слова: фінансовий механізм, фінансова стратегія, стійкий розвиток, промислові підприємства, економічні інтереси, фінансова рівновага.

Постановка проблеми. Забезпечення стійкості економіки відноситься до первинних стратегічних завдань, що стоять сьогодні перед господарюючими суб'єктами країни. Сучасна економічна ситуація в Україні демонструє жорстку асиметрію в розвитку промислових підприємств з позицій фінансової стійкості. Загальносистемна криза, яка охопила більшість промислових підприємств України, привела до зниження потенціалу фінансової стійкості господарюючих суб'єктів і до загострення фінансових проблем майже по усьому спектру економічних відносин. Досягнення їх фінансової стійкості вимагає, в першу чергу, рішення задачі впровадження стимулюючих механізмів зміцнення свого фінансового потенціалу. Вирішити це завдання без стратегічної оцінки наявних фінансових можливостей практично неможливо. Сьогодні відсутня адекватна теоретична база трактування рушійних сил стійкого розвитку, зокрема, фінансової стратегії. Цим обґрунтовується необхідність перегляду положень фінансової теорії, вибору пропорцій відтворення капіталу та стратегічних орієнтирів розвитку підприємств. Визначення параметрів фінансової стратегії стійкого розвитку промислових підприємств на основі аналізу їх здатності до фінансової самодостатності вимагає розробки нових підходів до фінансового механізму. Формування фінансового механізму стійкого розвитку є актуальною проблемою, що вимагає невідкладного рішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми формування фінансового механізму характеризуються різноманіттям аспектів і досліджується багатьма ученими і фахівцями:

- фундаментальні дослідження фінансового механізму представлені в наукових концепціях і монографіях Н. А. Дехтяр, О. М. Ковалюка, О. І. Кремень, М. І. Крупки, В. П. Москаленко, І. Плікуса, В. М. Полечук;

- дослідження концептуальних основ фінансової стійкості представлені в розробках А. Амоши, А. Гальчинського, М. Долішного, М. Чумаченко, І. Лукінова, Л. Масловської, В. Опаріна, В. Федосова, В. Геєця, М. Павловського;

- механізм фінансової стратегії висвітлено в працях М. Білик, Г. Блакити, І. Бланка, І. Богатої, У. Ліхоти, П. Макаренко, Л. Ніколаєнко, А. Семенова, В. Терьохіна, А. Ткаченко, І. Хомініч.

Проте, разом з наявністю фундаментальних підходів до досліджуваної проблеми, можна вказати на відсутність комплексних методологічних уявлень щодо забезпечення внутрішньої збалансованості інтересів, механізму фінансової стратегії стійкого розвитку та розробки фінансового механізму стійкого розвитку підприємств. Цим пояснюється необхідність проведення досліджень в сфері розвитку фінансового механізму.

Метою статті є розкриття пріоритетних напрямів фінансового механізму з позицій забезпечення стійкого розвитку промислових підприємств.

Матеріали і результати дослідження. В економічній науці України простежується постійний науковий інтерес до дослідження проблем стійкого розвитку. Компонентами стійкої економіки є екологічна безпека, економічна ефективність і соціальна відповідальність. Ключові принципи концепції стійкого розвитку набули розвитку в Концептуальних засадах стратегії економічного і соціального розвитку України на 2002-2011 рр., Стратегії національної безпеки України та Стратегії економічного та соціального розвитку України на 2004-2015 рр., що відображають національне бачення наслідків проблем стійкого розвитку. Їх

особливістю є орієнтація на такі ключові пріоритети: 1) забезпечення розвитку і соціальних гарантій людства; 2) макроекономічне перетворення і соціальна спрямованість структури матеріального виробництва і споживання, що трансформується на ринкових основах; 3) створення режиму найбільшого сприяння розвитку бізнесу; 4) розвиток окремих галузей, структурно важливих для економіки; 5) еколого-економічна політика держави.

Для з'ясування передумов формування фінансового механізму, виявлення проблем і суперечностей, які вимагають невідкладного рішення, потрібно виконати аналіз і дати критичну оцінку фінансового стану підприємств реального сектора економіки. В цьому зв'язку можна виділити чотири групи проблем.

Перша група проблем пов'язана з відтворювальними процесами в реальному секторі економіки і впливом на них макроекономічних чинників. У зв'язку з дефіцитом фінансових ресурсів і незадовільними наслідками їх вкладень

ускладнюються відтворювальні процеси, які здатні забезпечити стійкий розвиток промислових підприємств. Аналіз впливу макроекономічних чинників на економічні процеси в Україні (табл. 1) свідчить про наявність великої частки збиткових підприємств промисловості (2010–2011 рр. – 40,8%; 2013 р. – 43,1%). В 2012-2013 рр. скоротилися обсяги реалізації продукції промисловості: 2012 р. – 98,2%; 2013 р. – 95,3%.

Друга група проблем – обмежені можливості стійкого розвитку промислових підприємств, оскільки велика частка підприємств збиткові та обсяг амортизаційного фонду незначний – 6,85% від загального обсягу внутрішніх фінансових ресурсів в 2012 р. Оцінюючи вплив структури капітальних вкладень за джерелами фінансування на розвиток реального сектора економіки України, слід підкреслити, що як і в попередні роки основним джерелом фінансування були і залишаються оборотні кошти: 2010 р. – 92,67%, 2011 р. – 94,12 %, 2012 р. – 92,85% (табл. 2).

Таблиця 1

Динаміка основних показників, що характеризують розвиток економіки України в 2002-2013 рр. [3]

Показник	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Валовий внутрішній продукт у фактичних цінах, млрд. грн.	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1082,6	1302,1	1411,2	1444,0
Обсяг реалізованої продукції промисловості, млн. грн.	229634,4	289117,4	400757,4	468562,6	551729,7	717076,7	17035,3	106550,6	1065108,2	1120325,4	1014906,6	1006280,5
Індекси промислової продукції (у % до попереднього року)	107,0	115,8	112,5	103,1	106,2	110,2	96,9	78,1	111,2	107,6	98,2	95,3
Частка збиткових підприємств, %	38,8	37,1	34,8	34,2	33,5	32,5	37,2	39,9	41,0	36,0	35,5	40,2*
Частка збиткових підприємств промисловості, %	41,8	39,9	37,5	36,5	34,7	33,4	38,9	40,3	40,8	40,8	37,6	43,1*
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування підприємств, млн. грн.	14641,2	19643,3	44578,4	64370,8	76253,4	135897,9	8954,2	-42414,7	54443,5	112930,3	101884,7	22844,4*
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування підприємств промисловості, млн. грн.	2866,5	7137,0	18936,9	28264,3	34699,6	43700,9	20243,2	-4788,1	26845,9	64656,3	21353,4	11312,8*

*за січень-вересень

Таблиця 2

Динаміка внутрішніх фінансових ресурсів реального сектора економіки України [3]

Види фінансових ресурсів	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Оборотні кошти номінальний обсяг	364159,7	87,16	481216,6	93,27	541252,1	93,72	631647,4	92,67	713575,4	94,12	786102,5	92,85
обсяг з урахуванням інфляції	295344,4		391233,0		473536,4		532137,7		624847,1		783751,2	
Чистий прибуток номінальний обсяг	29286,9	7,01	5542,5	1,08	-14192,5*	-	11889,6	1,74	25341,3	3,34	2592,4	0,31
обсяг з урахуванням інфляції	23752,6		4506,1		-		10016,51		22190,3		2584,6	
Амортизаційний фонд номінальний обсяг	24347,1	5,83	29161,9	5,65	36257,5	6,28	38052,6	5,58	19245,2	2,54	57970,7	6,85
обсяг з урахуванням інфляції	19746,2		23708,9		31721,3		32057,8		16852,2		57797,3	
Разом внутрішні фінансові ресурси	417793,7	100	515921,0	100	577509,6	100	681589,6	100	758161,9	100	846665,6	100
обсяг з урахуванням інфляції	338843,2		419448,0		505257,7		574212,0		663839,6		844133,2	
Індекс цін виробників промислової продукції**	123,3		123,0		114,3		118,7		114,2		100,3	

* у розрахунках загального обсягу фінансових ресурсів не використовувалися

** грудень у % до грудня попереднього року

Власні інвестиційні кошти підприємств відіграють визначальну роль у структурі джерел інвестування української економіки, їхня питома вага становить понад половину обсягів капітальних інвестицій. В період фінансово-економічної кризи 2009 р. частка власних коштів у фінансуванні інвестиційної діяльності підприємств становила 63,3 % від загального обсягу інвестицій. В 2012 р. підприємства за рахунок власних коштів профінансували 59,7 % капітальних інвестицій – 175,4 млрд. грн. В січні-вересні 2013 р. за рахунок власних коштів профінансовано 63,9 % капітальних інвестицій [3].

Третя група проблем – зменшення бюджетного інвестування та ускладнення доступності кредитних ресурсів. В 2012 р. спостерігається зниження питомої ваги у загальній сумі інвестицій до основного капіталу: коштів держбюджету – до 5,8%, коштів місцевих бюджетів – до 3,1%, коштів іноземних інвесторів та коштів населення на будівництво власних квартир – до 1,7% та 1,3% відповідно. В 2011 році за рахунок коштів державного бюджету було освоєно 7,1% загального обсягу капітальних інвестицій. Вивчення складу інвестицій показує, що в Україні не достатньо використовується такий ресурс, як залучені кошти, у тому числі кошти іноземних інвесторів. Їх частка залишається вкрай низькою – 1,7% в 2012 р. [3].

Четверта група проблем – недостатні обсяги інвестиційних ресурсів. Показником, що характеризує ступінь розвитку країни, є співвідношення обсягу інвестицій в основний капітал і валового внутрішнього продукту (ВВП). Так, для країн Європейського Союзу обов'язковою є вимога інвестування в основний капітал не менш

ніж 30% від валового внутрішнього продукту. В Україні частка інвестицій у ВВП має недостатній рівень – 20,8% в 2012 р., що менше, ніж рекомендований європейський рівень. Найбільш сприятливим був 2007 рік, оскільки, питома вага капітальних інвестицій у ВВП України за період 2006-2007 рр. збільшилась з 27,4% до 30,9%. У 2008-2009 рр. ситуація погіршувалася (28,7% та 21,1% відповідно), а у 2010 питома вага інвестицій у ВВП знизилась до 17,5% [3].

В 2007-2012 роки спостерігалось значне коливання співвідношення величини інвестицій і вартості основних засобів. У 2007 році на гривню вартості основних засобів припадало 10,9 копійок інвестицій, а в 2010 та 2012 рр. лише 2,8 та 3,2 коп. відповідно [3]. Якщо згадати, що ступінь зношеності основних засобів в Україні досяг катастрофічного розміру (в середньому 60%, а в деяких галузях більше 80%), то такі темпи оновлення основного капіталу України ускладнюють створення матеріально-технічної бази, адекватної вимогам постіндустріального суспільства.

Протягом 2013 р. умови інвестиційного процесу погіршилися, як наслідок, за січень-вересень 2013 р. відбулося скорочення обсягу капітальних інвестицій по Україні на 12,3 % порівняно з відповідним періодом 2012 р. [3].

П'ята група проблем – постійне зростання податкового навантаження промисловості: з 9,9% у 2004 р. до 17,3% у 2009 р. За останні три роки динаміка податкового тягаря нестабільна: в 2010 р. – зниження до 14,6%, в 2011 р. – зростання до 16,5%, в 2012 р. – зниження до 15,6% (табл. 3). Співвідношення податків, сплачених промисловими підприємствами, до валової доданої вартості

Таблиця 3

Динаміка податкового навантаження в промисловості в 2004-2012 рр. [2, с. 82; 3]

Показники	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Податки, сплачені підприємствами промисловості, млн. грн.	39599,6	65213,2	85176,9	104357,7	152722,5	139269,2	154991,1	219110	157966
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.	400800	468562,6	551729,0	717076,7	917035,5	806550,6	1065108,2	1329266,3	1014906,6
Валова додана вартість промислових підприємств, млн. грн.	89065	119971	150090	198368	247872	214358	266637	318279	260970
Відношення податків до обсягу промислового виробництва, %	9,9	13,9	15,4	14,6	16,7	17,3	14,6	16,5	15,6
Відношення податків до валової доданої вартості промислових підприємств, %	44,5	54,4	56,8	52,6	61,6	65,0	58,1	68,8	60,5

коливається в межах 44,5 у 2004 р. – 68,8% в 2011 р., що свідчить про те, що податкова політика в промисловості носить переважно фіскальний характер. Проблема полягає в тому, що в ринкових умовах не забезпечується рівномірність розподілу доходів за галузями економіки. Тому для різних галузей критичним є різний рівень податкового тиску по відношенню до доданої вартості.

Результати аналізу зміни структури податкових надходжень до бюджету України в 2007-2013 рр. свідчать про тенденції зниження частки податку на прибуток промислових підприємств з 21% до 17% у зв'язку з законодавчими змінами, спрямованими на зменшення податкового навантаження, та збільшення частки податку на додану вартість з 37% до 57% і акцизного збору з 7% до 11% [4, с. 24].

Негативний ефект (втрати), породжений застосуванням податкових пільг, в 2011 р. сягнув 59166,6 млн. грн., за перше півріччя 2012 р. – 22 209,6 млн. грн., з яких: 12139,3 млн. грн. (54,7%) – податку на додану вартість, 8694,8 млн. грн. (39,1%) – податку на прибуток [1]. Це є наслідком недостатньої реалізації регулюючої функції податкового механізму України: фіскальна спрямованість, недосконалість податкового законодавства, нерівномірність податкового навантаження та розподілу грошових коштів за рахунок стимулюючих пільг, неузгодженість податкового і бухгалтерського обліку фінансових результатів підприємств, подвійне оподаткування дивідендів.

Рішення проблем економічного розвитку України вимагає посилення уваги і наявності нових підходів до розробки фінансового механізму стійкого розвитку промислових підприємств. Мова йде про необхідність адаптації промислових підприємств до діючих умов економічних трансформацій на основі формування цілісної концепції адаптивного фінансового механізму стійкого розвитку. Вирішення цієї проблеми в теоретичному плані пропонується здійснити на основі розвитку методологічних засад щодо формування моделі фінансового механізму стійкого

розвитку підприємства, а в прикладному – механізму його впровадження.

Передумовою стійкого розвитку промисловості є збалансованість інтересів різних груп учасників ринкових відносин. Виникнення і розвиток поняття «інтереси» діалектично обумовлено і практично виправдано, тому що воно у цілому відображає сутність змін в економіці, коли гостро встало питання про зіставлення розмірів вкладених ресурсів з результатами їх використання, тобто оцінки економічної вигоди.

Особливу увагу необхідно, насамперед, зосередити на усуненні економічних протиріч, що впливають на збереження і відновлення вартості підприємства. Необхідність цього об'єкта дослідження викликана рядом обставин: 1) зміною статусу підприємства і наявністю проблем корпоративного управління; 2) конфліктністю і нерівноправним положенням різних зацікавлених груп на об'єкт власності, а точніше на дохід, як форму її реалізації; 3) перерозподілом власності на користь домінуючої групи впливу на підприємства і у зв'язку з цим поділом інтересів власників і адміністрації.

Забезпечення внутрішньої збалансованості інтересів є складним питанням, рішення якого ґрунтується на збалансованості інтересів господарюючих суб'єктів з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища. До того ж у кожній функціональній сфері діяльності існують свої інтереси. В управлінській практиці досить складно забезпечити внутрішню збалансованість інтересів підприємства навіть при використанні оптимальної стратегії. Інтереси господарюючого суб'єкта, особливо стратегічні, не завжди можуть бути чітко й однозначно сформульовані в умовах невизначеності зовнішнього середовища. Вони мають визначений ступінь суб'єктивізму, оскільки їхня постановка є в значній мірі прерогативою керівництва, якщо мова йде про державні та акціонерні підприємства, і повною мірою – їх власників.

Фінансова стратегія стійкого розвитку компанії передбачає адаптацію фінансового механізму до

зміни внутрішніх і зовнішніх умов шляхом формування фінансових цілей довгострокового розвитку господарюючого суб'єкта і механізму їх реалізації з врахуванням впливу соціальних, екологічних і економічних чинників. З методологічної точки зору формування механізму фінансової стратегії будуватиметься на основі таких концептуальних положень.

1. Фінансова стратегія є елементом загальної корпоративної стратегії, що обумовлює розгляд її сутності та змісту в контексті стратегічного менеджменту. Розробка фінансової стратегії має бути органічно вбудована в діяльність з підготовки і реалізації загальної стратегії. Фінансова стратегія повинна мати управлінську орієнтацію, тобто бути спрямована на досягнення загальної мети управління щодо забезпечення стійкого зростання вартості господарюючого суб'єкта. З іншого боку, фінансова стратегія істотно впливає на формування загальної стратегії розвитку господарюючого суб'єкта, оскільки зміна ситуації на фінансовому ринку спричиняє коригування фінансової, а потім, як правило, і загальної стратегії розвитку (зворотний зв'язок).

2. Фінансова стратегія як одна з функціональних стратегій виконує координуючу функцію в стратегічному управлінні. Фінансові умови (обмеження, можливості та загрози) є критичними чинниками здійснення господарської діяльності в тактичному і стратегічному періодах. Вони визначають вибір цілей і завдань фінансового управління та ефективних напрямів їх досягнення. Через фінансові показники відображається головна мета і критерій результативності ведення бізнесу. Вибір цільових установок компанії здійснюється на підставі аналізу динаміки цих показників. З цієї точки зору, фінансова стратегія є центральним елементом корпоративної стратегії і має універсальний характер.

3. Фінансова стратегія виступає інструментом, що забезпечує цілеспрямовану інтеграцію основних напрямів розвитку фінансової діяльності, всіх функціональних стратегій (конкурентної, виробничої, інвестиційної, інноваційної) в єдину корпоративну стратегію. В цьому проявляється її універсальність – фінансовий аспект властивий кожній з функціональних стратегій і для всіх них є суттєвим; фінансові аспекти всіх функціональних стратегій і загальної стратегії — це елементи фінансової стратегії.

4. Фінансова стратегія є засобом, що дозволяє управляти змінами на базі нейтралізації негативних і активного використання позитивних чинників розвитку. Фінансову стратегію формують ті ж умови і фактори, які відіграють визначальну роль у забезпеченні ефективності реалізації загальної економічної стратегії. До таких факторів варто віднести, динамічні зміни характеристик зовнішнього (коливання валютних курсів, процентних ставок, інфляція, податкова політика, ризики) і внутрішнього середовища (ефективність операційної і фінансової діяльності, фінансова рівновага, потенціал фінансової стійкості,

можливості доступу підприємства до фінансових інструментів ринку капіталів).

В процесі розробки механізму фінансової стратегії перед господарюючим суб'єктом виникає проблема забезпечення пропорційності відтворення його вартості, дотримання якої можливе за умов підтримки фінансової рівноваги і усунення розбіжностей між її елементами. Основним моментом в розробці фінансової стратегії господарюючого суб'єкта є розгляд усіх економічних процесів і фінансового стану не в статичній, а в динамічній. Це пов'язано з тим, що змінюються обсяги виробництва, попит і ціни на товари і відповідно потреби в основному і оборотному капіталі, структура ринку і вартість капіталу. Усі ці чинники пов'язані з ризиком (несуть загрозу втрати активів підприємства), тому при вирішенні цих питань необхідно враховувати зміни співвідношення між власними оборотними коштами, поточними фінансовими потребами і грошовим капіталом, а також вплив структури джерел фінансових ресурсів на фінансову рівновагу господарюючого суб'єкта.

Крім методів державного регулювання кризових ситуацій, у господарюючих суб'єктів існує реальна можливість саморегулювання. Проблема полягає саме у виборі такої фінансової структури, що враховувала б одночасно рентабельність, ліквідність, фінансову стійкість і ризик. Дане твердження ґрунтується на припущенні про те, що для кожного господарюючого суб'єкта існує своя точка фінансової рівноваги. Ідеальної фінансової рівноваги досягти неможливо, до неї можна тільки нескінченно наближатися, оскільки динамічно змінюються вхідний і вихідний потенціали фінансової стійкості. Крім того, на рівноважний стан економічної системи впливають протиріччя, викликані прагненням господарюючих суб'єктів до досягнення максимального економічного зростання між ліквідністю і рентабельністю; фінансовою стійкістю, рентабельністю і ризиком. Виходячи з цього, методологічний підхід до вибору фінансової стратегії на підставі діагностики фінансової рівноваги будуватиметься на основі заздалегідь визначених цільових векторів, як, наприклад, «ліквідність – рентабельність», «рентабельність – фінансова стійкість – ризик». В цьому контексті, економічна категорія «фінансова рівновага» буде використовуватися як інтегральна характеристика сталого співвідношення між ліквідністю-рентабельністю і фінансовою стійкістю-ризиком.

Проведені дослідження дозволили сформулювати розвиток методичних підходів до організації вибору відповідного варіанту стратегії господарюючого суб'єкта і науково обґрунтувати рекомендації з її реалізації, які припускають три етапи: 1) упорядкування її елементів вибору; 2) виявлення стратегічних альтернатив (визначення умов вибору) обмежень фінансових показників; 3) формування оптимальної альтернативи цільових векторів фінансової стратегії відповідно до дійсного потенціалу господарюючого суб'єкта.

Вибір стратегічних альтернатив фінансової стратегії господарюючого суб'єкта пропонується

здійснювати за трьома аспектами: визначення цільових векторів розвитку експертним шляхом; формування варіантів групування статей чистих активів і чистих пасивів залежно від ситуації та визначення відповідних обмежень.

Для координації і своєчасного перегляду стратегічних орієнтирів необхідно використовувати метод моделювання фінансових ситуацій, що дозволяє оптимізувати процедуру прогнозування цільових векторів господарюючого суб'єкту у відповідності з його дійсним потенціалом фінансової стійкості.

Висновки. Активізація ринкових трансформацій в економіці України вимагає нових підходів до розробки методологічних засад фінансового механізму стійкого розвитку господарюючих суб'єктів, орієнтованого на підвищення ефективності фінансового управління. Пріоритетними напрямками фінансового механізму є: визначення проблем пов'язаних з відтворювальними процесами в реальному секторі економіки, забезпечення збалансованості економічних інтересів різних зацікавлених груп суб'єктів, розробка механізму фінансової стратегії з урахуванням потенціалу фінансової стійкості. Дослідження циклічного характеру стійкого розвитку господарюючих суб'єктів ґрунтується на оцінці ключових індикаторів фінансового результату – оновленні вартості та запасу фінансової міцності. Умовою гармонізації економічних інтересів різних зацікавлених груп суб'єктів є збереження вартості промислових підприємств. Сформовані положення фінансової стратегії сприяють розвитку методологічних засад фінансового механізму стійкого розвитку господарюючих суб'єктів.

Перспективи подальшого дослідження в цьому напрямі полягають у розкритті методологічних положень механізму реалізації фінансової стратегії промислових підприємств в контексті стабільного відтворення їх вартості, зокрема:

- 1) підходу до стратегічного фінансового планування як системи підтримки фінансової стратегії, адекватного сучасному рівню розвитку економічних процесів і динамічних змін ринкового середовища;
- 2) моделі прогнозування стійкого розвитку підприємств на підставі їх стратегічної вартості;
- 3) інформаційної системи забезпечення механізму реалізації фінансової стратегії підприємств.

Література

1. Інформація про втрати бюджету внаслідок податкових пільг за 2011 рік та за перше півріччя 2012 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Міністерства доходів і зборів України. — Режим доступу: <http://minrd.gov.ua>.
2. Національні рахунки України за 2012 рік [статистичний збірник]. — За редакцією І.М. Нікітіної. — Державна служба статистики України, Київ, 2014. — 151 с.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Річний звіт Міністерства доходів і зборів України, 2013. — 62 с.

References

1. Informacija pro vtrati bjudzhetu vnaslidok podatkovih pil'g za 2011 rik ta za pershe pivrichchja 2012 roku [Elektronnij resurs] / Oficijnij sajt Ministerstva dohodiv i zboriv Ukraini. — Rezhim dostupu: <http://minrd.gov.ua>.
2. Nacional'ni rahunki Ukraini za 2012 rik [statistichnij zbirnik]. — Za redakcieju I.M. Nikitinoi. — Derzhavna sluzhba statistiki Ukraini, Kiiv, 2014. — 151 s.
3. Oficijnij sajt Derzhavnoi sluzhbi statistiki Ukraini. — [Elektronnij resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Richnij zvit Ministerstva dohodiv i zboriv Ukraini, 2013. — 62 s.

Костырко Л.А. Приоритеты финансового механизма устойчивого развития промышленности

На основе анализа тенденций развития предприятий реального сектора экономики Украины определены проблемы и направления формирования финансового механизма. Обоснованы концептуальные положения механизма финансовой стратегии устойчивого развития промышленности. Предложен выбор стратегических альтернатив финансовой стратегии хозяйствующего субъекта с учетом потенциала финансовой устойчивости. Доказано, что обеспечение финансовой устойчивости зависит от достижения финансового равновесия и сбалансированности экономических интересов разных групп участников рыночных отношений.

Ключевые слова: финансовый механизм, финансовая стратегия, устойчивое развитие, промышленные предприятия, экономические интересы, финансовое равновесие.

Kostyrko L.A. Priorities of financial mechanism of steady development of industrial enterprises

On the basis of analysis of progress of enterprises of the real sector of economy of Ukraine trends problems and directions of forming of financial mechanism are exposed. Unity of functions of entrepreneurial activity is certain basis of steady development of industrial enterprises : to the utility (economic value), capacities for a recreation (updating), continuity, proportion. Conceptual positions of mechanism of financial strategy of steady development of industry are reasonable. The choice of strategic alternatives of financial strategy is offered managing to the subject taking into account potential of financial firmness. It is well-proven that providing of financial firmness depends on achievement of financial equilibrium and balanced of economic interests of different groups of participants of market relations. Priorities of financial mechanism are a concordance of mechanism of support, organizationally-methodical base and mechanism of realization of strategy, harmonization of economic interests of the different interested groups of subjects.

Keywords: financial mechanism, financial strategy, steady development, industrial enterprises, economic interests, financial equilibrium.

Костирко Лідія Андріївна, д.е.н., професор, завідувач кафедри "Фінанси" Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, lid_kost@mail.ru

Рецензент: Чиж В.І. - доктор економічних наук, професор, завідувача кафедрою обліку і аудиту Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, м. Луганськ, Україна.